

හතරවන ජාත්‍යන්තරය ආරම්භ කිරීමේ අසූවන සංවත්සරය ගැන

On the 80th anniversary of the founding of the Fourth International

ඩේවිඩ් නෝර්ත් විසින්
2018 සැප්තැම්බර් 3

1938 සැප්තැම්බර් 3 වැනිදා පවත්වන ලද හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ආරම්භක සම්මේලනයේ අසූවන සංවත්සරය අදයි. ලියෝන් ට්‍රොට්ස්කිගේ නායකත්වයෙන් හතරවන ජාත්‍යන්තරය පිහිටුවීම, ඉමහත් ඓතිහාසික අර්ථභාරයක් ද සමකාලීන අදාලත්වයක් ද දරන්නා වූ සංසිද්ධියකි. හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ අර්ථභාරය පැහැදිලි කරන්නා වූ ප්‍රකාශනයන් මාලාවක් ද ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කරමින් ද ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය ඉදිරි තෙමස තුළ මෙම සංවත්සරය සමරයි.

අද, අප මෙහි පලකරන්නේ සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ජාතික සභාපති සහ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ ජාත්‍යන්තර කර්තෘ මන්ඩලයේ සභාපති ඩේවිඩ් නෝර්ත් විසින් හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ 70 වන සංවත්සරය වෙනුවෙන් ඉදිරි පත් කරන ලද වාර්තාවකි.

මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ, බරක් ඔබාමා නෝරා ගනිමින් අවසන් වූ එක්සත් ජනපද ජනාධිපති වරනය අද්දර, මිවිගන් ඇන්ආබර්ග් පැවති රැස්වීමකට ය. දශකයකට පසු, ඔබාමා පරිපාලනයේ ක්‍රියාවන් සහ එක්සත් ජනපදයේ දේශපාලන අර්බුදය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල මෙම වාර්තාවේ අන්තර්ගත දේශපාලනයේ විශ්ලේෂනය මුලුමනින් ම නිවැරදි බව සනාථ කෙරී තිබේ.

සන්තම් 70 වසරකට මඳකට පසුව එනම් 1938 සැප්තැම්බර් මස 3 වන දින පැරිසියේ උප නගරයක දී හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ සමාරම්භක සමුලුව පවත්වන්නට යෙදුනි. එහි න්‍යාය පත්‍රයට අනුව නිල කටයුතු සඳහා ඉඩ සලසා තිබුණේ එක් දිනක් පමණි. සමුලු වාර්තාවලට අනුව "සමුලුව පවත්වනු ලැබුවේ නීති විරෝධී වනාවරනයක් යටතේය." වාර්තාවලින් පෙන්නුම් කරන ආකාරයට "නීති විරෝධී වනාවරනය" නිර්මාණය කලේ ප්‍රන්සයේ ධනේශ්වර - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයේ පොලීසිය ද, නීතිමය රැකවරණ යටතේ යුරෝපයේ වැඩි හරියක ක්‍රියාත්මක වූ ෆැසිස්ට් ඝාතක කල්ලි ද, සියල්ලටමත්

වඩා ට්‍රොට්ස්කි හා ඔහුගේ සම්පතමයන් කායිකව වනසා දැමීමට ස්ටැලින්ගේ උපදෙස් මත ක්‍රියාත්මක වූ ජීපීයු නම් සෝවියට් රහස් පොලීසියේ මිනීමරු ඝාතකයන් විසින් ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරයට එරෙහිව සිදුකල සාහසික ක්‍රියා වලිනි.

සමුලුව පැවැත්වූ වට ලන ලද තත්වය රු ස්වීම් ආරම්භ කල එවකට හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ආධාරකරුවෙකු වූ පියෙර් නෙවිල් ගේ ප්‍රකාශයන් තුළින් පිලිබිඹු කරයි. ක්ලෙමන්ට්ගේ බේදජනක මරනය නිසා විධිමත් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කල නොහැක. සමුලු නියෝජිතයන් අතර බෙදාහැරීම සඳහා සුදානම් කල ලිඛිත වාර්තාවක් ක්ලෙමන්ට් අත තිබුණු නමුත් එය ඔහු සන්නකයේ තිබුණු අනෙකුත් ලියවිලි ද සමග අතුරුදහන්වී තිබේ. දැන් ඉදිරිපත් කරන්නේ සංක්ෂිප්ත වාර්තාවක් පමණි. (1)

නෙවිල් සඳහන් කල මියගිය තැනැත්තා රුඩොල්ෆ් ක්ලෙමන්ට් ය. සමුලුව පැවැත්වෙන්නට දෙමසකට පෙර 1938 ජූලි මාසයේ දී ස්ටැලින්වාදී ජ්ජන්තයන් විසින් පැහැරගෙන ගොස් මරාදමනු ලැබූ ඔහු හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ හිටපු ලේකම් වරයාය. සමුලුව පැවැත්වීමට ආසන්න වසරක කාලය තුළ ඝාතනයට ලක් වූ ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරයේ හතරවන ප්‍රමුඛ පුද්ගලයා ඔහු විය. (1) 1937 ජූලි මාසයේ දී අර්වින් වුල්ෆ් ස්පාඤ්ඤයේදී ද (2) 1937 සැප්තැම්බරයේ දී ඉන්ෂාස් රීස් ස්විට්සර්ලන්තයේදී ද (3) 1938 පෙබරවාරියේ දී ට්‍රොට්ස්කිගේ පුත් ලියෝන් සෙඩොව් පැරිසියේදී ද (4) ක්ලෙමන්ට් ය. නෙවිල් නොදැන සිටි හා දැන ගැනීමට ඉඩක් ද නොතිබුණු කාරනය නම් මෙම ඝාතන හතර සැලසුම් කිරීමේ දී ප්‍රමුඛ ක්‍රියා කලාපයක් ඉටු කල ජීපීයු ජ්ජන්තයා වූ මාක් ස්බොරොවිස්කි හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ රුසියානු ශාඛාවේ නියෝජිතයා ලෙස පෙනී සිටිමින් සමුලුවට සහභාගි වී තිබීමය.

මෙම ඝාතනයන් 1917 ඔක්තෝබර් විප්ලවය තුළ තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටුකල බොල්ෂෙවික් නායකයන්, සමාජවාදී මුද්ධිමතුන් හා විප්ලවවාදී

කම්කරුවන්ගේ ඉතිරිව සිටි කොටස්වලට එරෙහිව යොමුකර තිබූ විනාශකාරී දේශපාලන ව්‍යාපාරයට නොවෙනස්ව හැකි ලෙසින් බැඳී තිබුණි. 1936 අගෝස්තු හා 1938 මාර්තු අතර කාලයෙහි මොස්කව්හි සිදුකල, ස්ටැලින් විසින් මෙහෙයවූ භාරනඩු වට තුන වනාහි, සෝසලසං තුල ට්‍රොට්ස්කිවාදීන්ට එනම් මාක්ස්වාදීන්ගේ බලපෑම මුලින්ම දැමීම අරමුණු කරගත් දැවැන්ත මෙහෙයුමක ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශනය විය.

වෙනස්කම් කිහිපයක් සහිතව, සමකාලීන ධනෝච්චර ඉතිහාසඥයන් අවධාරනය කලේ ස්ටැලින්වාදී භීෂනය ට්‍රොට්ස්කි හා ට්‍රොට්ස්කිවාදයට අදාල වූයේ සුලු වශයෙන් බවය. 1929 දී සෝවියට් සංගමයෙන් නෙරපා හැර සිටි හා නොතැකිය යුතු තරම් වූ ට්‍රොට්ස්කිගේ බලපෑම ද කරන කොට ගෙන ස්ටැලින්ට, ඔහු ගැන බියවීමට හේතුවක් නොතිබූ බව ඔහු කියා සිටියහ. මෙම හර සුන් අගැයීම හිටපු සෝවියට් රැසියානු ඉතිහාසඥයෙකු වූ ජෙනරාල් ඩිමිත්‍රි වොල්කොගනොව් විසින්, ට්‍රොට්ස්කි කෙරෙහි වූ ඔහුගේ ම සතුරුකම තිබිය දී වුවත්, අභියෝගයට ලක් කර තිබේ. ඔහු අවධාරනය කලේ පිටුවහලේ සිටි විප්ලවවාදියාගේ "අවතාරය" විසින් ස්ටැලින් පීඩාවට පත් කල බවයි.

ට්‍රොට්ස්කි තවදුරටත් කරලියෙහි නොසිටි තත්වය හමුවේ පවා ඔහු කෙරෙහි ස්ටැලින්ගේ වෛරය වඩ වඩාත් දැඩි වූ අතර බලය පැහැරගත් රාජ්‍ය නායකයා හමුවේ ට්‍රොට්ස්කිගේ අවතාරය නිරන්තරයෙන් හොල්මන් කලේය. මොලටොව්, කගනොව්ව්, කැෂ්ටේව් හා ෂැඩනොව්ට ඇහුම්කන් දීමට ඔහුට සිදුවූ අවස්ථාවල ඔහු ට්‍රොට්ස්කි ගැන සිතුවේය. සංවිධානය වටහාගැනීමේ දී ට්‍රොට්ස්කි සතුවූ නිපුණත්වයන්, ලේඛකයෙකු හා කවිකයෙකු ලෙස ඔහුගේ ප්‍රතිභාවත් මගින් බුද්ධිමය වශයෙන් ඔහු වෙනස්වූ ශක්තිශීලී ප්‍රකට කලේය. සෑම අතකින්ම ඔහු මෙම නිලධාරීන් රංචුවට වඩා බෙහෙවින් ශ්‍රේෂ්ඨයෙකු විය. ඔහු ස්ටැලින්ට වඩා විශිෂ්ඨයෙකු වූ අතර ස්ටැලින් එය දැන සිටියේය. "මම එවන් සතුරෙකු මාගේ ඇඟිලි අතරින් ගිලී ගන්නට ඉඩහරන්නේ කෙසේදැයි ඔහු විලාප නොහැඟුවා පමණි. එක් අවස්ථාවක ඔහු, මෙය මගේ ජීවිතයේ කල විශාලතම වැරද්ද බව කියමින් සිය සම්පතමයන් කුඩා කන්ඩායමක් ඉදිරියේ පාපෝච්චාරනය කලේය".

ට්‍රොට්ස්කි තමා සඳහා පමණක් නොව, සෝසලසං තුල තමාගේ සියලු නිහඬ ආධාරකරුවන්ටත් විරුද්ධවාදීන්ටත් කථා කරනු ඇතැයි යන සිතුවිලි විශේෂයෙන්ම

ස්ටැලින්ට වේදනාකාරී විය. *The Stalin School of Falsification*, (ස්ටැලින්, මුසාකරනයේ ගුරු කුලය), *An Open Letter to Members of the Bolshevik Party* (බොල්ෂෙවික් පක්ෂ සාමාජිකයන් වෙත විවෘත ලිපියක්) හෝ *The Stalinist Thermidor* (ස්ටැලින්වාදී තරම්ධෝරය) වැනි ට්‍රොට්ස්කිගේ කෘතීන් කියවන විට නායකයාගේ ආත්ම පාලනය මුලුමනින්ම පාහේ බිඳ වැටුණි. ස්ටැලින්, *The Revolution Betrayed* (විප්ලවය පාවාදෙයි) කෘතියේ රැසියානු පරිවර්තනය එක රැයකින් කියවා දැමුවේ සෙම වක්කරමිනි. එය අවසාන පිදුරු ගස විය. වසර ගනනාවක් තිස්සේ තීරන දෙකක් ඔහුගේ සිත තුල පැසවමින් තිබුණු අතර දැන් ඔහු ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීන්දු කලේය. පලමුව මොන වියදමක් දරා හෝ ට්‍රොට්ස්කි දේශපාලන කරලියෙන් ඉවත් කල යුතු විය. දෙවැන්න ඔහු දැන් වඩාත් ඒත්තු ගෙන සිටි ආකාරයට, රට තුල සැක කටයුතු සියලු සතුරන් තීරනාත්මකව හා අවසාන වශයෙන් විනාශ කර දැමිය යුතුය. (2)

තමන් ද තම ආධාර කරුවන් ද මුහුණපා සිටි අන්තරායේ පරිමාව මෙන්ම සිය සතුරන් පිටුපස පැවති බලය ගැන ද ට්‍රොට්ස්කි හොඳකාරව ම දැන සිටියේය. එහෙත් ලෝක සමාජවාදී විප්ලවයේ උපකරනය ලෙස හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ අවසන් ජයග්‍රහනය ගැන අප්‍රමාන විශ්වාසයකින් යුක්තව ඔහු සිය කටයුතු කරගෙන ගියේය. හතරවන ජාත්‍යන්තරය දියත් කිරීම සමරනු වස්, 1938 ඔක්තෝබර් 18 වන දින ඔහු මෙසේ ප්‍රකාශ කලේය.

මොට්ටකමේ හා නරාමත්වයේ සිතුවිලිවල නිමග්නව සිටින අලුගෝසුවෝ අපව බිය ගැන්විය හැකි යයි සිතති. ඔවුන්ට වැරදිලා ය. වැදෙන පහරවල් යටතේ අපි වඩාත් ශක්තිමත්ව සිටින්නෙමු. ස්ටැලින්ගේ කුරිරු දේශපාලනය වනාහි ඉවිපා හංගත්වයේ දේශපාලනයක් පමණි. අපගේ හමුදාවෙහි තනි තනි සොල්දාදුවන් මරා දැමිය හැකිය. එහෙත් ඔවුන් බිය ගැන්විය නොහැකිය. මිත්‍රවරුහි අපි යලි වතාවක් මෙම දිනය සමරන්නෙමු. අප බිය ගැන්විය නොහැකිය. (3)

හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ මූලාරම්භය පවතින්නේ සෝවියට් සංගමයේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය හා සෝවියට් රාජ්‍යය වඩ වඩාත් නිලධාරීකරනය වීමට එරෙහිව, 1923 දී ට්‍රොට්ස්කි හා වාම විපාර්ශවය ආරම්භ කල අරගලය තුලය. මෙම දේශපාලන අරගලය ඇරඹුණේ ස්ටැලින් ට්‍රොට්ස්කිගේ

ප්‍රධාන විරුද්ධවාදියා ලෙස මතුවී ඒමට හා ඔහු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ නායකත්වයට පත් වීමට පවා පෙර දී ය. බලය කරා නැඟීමේදී ස්ටැලින්ට මග හෙලි කළේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ හා සෝවියට් රාජ්‍යයේ පරිහානිය මගින් නොව, ඔක්තෝබර් විප්ලවයෙන් පසු කාලයේ බටහිර යුරෝපයෙහි කම්කරු පන්තිය ලද පරාජයන්ගේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස සෝසියලිස්ට් තුල දේශපාලන ප්‍රතිගාමීත්වය ශක්තිමත් වීමේ දේශපාලන ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් බව ප්‍රොට්ස්කිගේ මතය විය. ලෙනින් හා ප්‍රොට්ස්කි සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, සෝවියට් සංගමය තුල සමාජවාදයේ ඉරනම රඳා පැවතුනේ ලෝක විප්ලවයේ ජයග්‍රහණය මතය. හුදෙකලා හා ආර්ථික වශයෙන් පසුගාමී රාජ්‍යයක් වූ රුසියාව තුල පමණක් සමාජවාදය වර්ධනය කල හැකිය යන අදහස, මාක්ස්වාදී න්‍යායේ අති මූලික සංකල්පයන් සමග නොපැහැනි.

1924 අවසන් කාලයේ මතුව ආ තනි රටක සමාජවාදය ගොඩනැගිය හැකිය යන ස්ටැලින් ගේ කියාපෑම, - එනම් සෝවියට් සංගමයේ දේශසීමාවන්ගෙන් පිටත ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්ති අරගලයේ, විශේෂයෙන්ම බටහිර යුරෝපයේ හා උතුරු ඇමරිකාවේ, ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් සෝසියලිස්ට් සමාජවාදය අත් කර ගත හැකිය යන්නට ප්‍රතිවිරුද්ධව - පාලක නිලධරයේ අත්‍යවශ්‍ය ජාතිකවාදී දිශානතිය, ඉදිරිදර්ශනය හා ක්‍රියාමාර්ගය හෙලිදරව් කළේය. ජෝසෆ් ස්ටැලින් විසින් නායකත්වය දුන් නිලධරයට සමාජවාදය යන්නෙහි අර්ථය වූයේ, නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගේ රාජ්‍ය අයිතියෙහි පදනම මත, ඔවුන් ඔක්ති විදී ආදායම හා වරප්‍රසාද සුරක්ෂිත කර ගැනීමේ ස්වයංපෝෂිත ජාතික ආර්ථික පද්ධතියකි.

බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ මාක්ස්වාදී හා ජාත්‍යන්තර පදනම් මුසාකරනය හා දියකර හැරීමකින් තොරව නිලධරයට, ප්‍රොට්ස්කි හා වාමාංශික විපාර්ශවය පිටුදැකීම කල නොහැකි දෙයක්ව තිබුණි. ස්ටැලින්වාදී තන්ත්‍රය එන්ට් එන්ට්ම විවෘත හා ගොරහැඩ් ලෙස නිලධරයේ අවශ්‍යතාවන්ට, ජාත්‍යන්තර විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරයේ අවශ්‍යතාවන් යටත් කරනු ලැබුණි. එය ලෝක සමාජවාදී විප්ලවයේ ක්‍රියාමාර්ගය පාවාදීමේ ප්‍රතිපලය වූයේ, 1926 බ්‍රිතාන්‍යයේ ද, 1927 චීනයේ ද, වඩාත් විනාශකාරී ලෙස 1933 ජර්මනියේ ද වශයෙන් ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තියට දේශපාලන පරාජයන් මාලාවක් අත්කර දීමයි. ස්ටැලින් විනාශකාරී ලෙස ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය වැරදි දිශාවට මෙහෙයවීම

මගින්, 1933 දී හිට්ලර්ට බලයට ඒම සඳහා කොන්දේසි නිර්මාණය කළේය. මෙම සිද්ධිය අනෙක් අතට, දෙවෙනි ලෝක සංග්‍රාමයටත් කෝට් සංඛ්‍යාත මිනිසුන්ගේ මරනයටත් තුඩුදුන් සිද්ධි මාලාවක් මුදාහළේය.

හිට්ලර්ගේ ජයග්‍රහණයෙන් පසු කාලයේ දී, ප්‍රොට්ස්කි හා වාම විපාර්ශවය, සෝවියට් සංගමයේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයත්, තුන්වන (කොමියුනිස්ට්) ජාත්‍යන්තරයත්, ප්‍රතිසංස්කරනය කිරීමේ දිශාවට යොමුව තිබුණු සිය පූර්ව ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කළේය. ප්‍රොට්ස්කි දැන් නව ජාත්‍යන්තරයක් ගොඩනැගීම සඳහාත්, සෝසියලිස්ට් තුල දේශපාලන විප්ලවයක් සඳහාත් කැඳවුම නිකුත් කළේය. සෝසියලිස්ට් තුල ස්ටැලින්වාදී නිලධරය ඔහු අර්ථ නිරූපනය කළේ, කම්කරු ව්‍යාපාරය තුල අධිරාජ්‍යවාදී ඒජන්සියක් ලෙසය. 1933 හා 1938 අතර වසර ගනනාව මූලිකව ම කැප කරන ලද්දේ හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ආරම්භක සමුලුව, දේශපාලනිකව හා න්‍යායිකව සුදානම් කිරීම සඳහාය. 1935 දී මේ සම්බන්ධයෙන් ලියමින් ප්‍රොට්ස්කි සිය ජීවිතයේ වඩාත්ම වැදගත් වැඩ කොටස මෙය බව තක්සේරු කළේය. එය ඔක්තෝබර් විප්ලවය සංවිධානය කිරීමේ කර්තව්‍යයේ දී ඔහුගේ ක්‍රියාකලාපයට මෙන්ම, රතු හමුදාව ගොඩනගා එයට නායකත්වය දීමටත් වඩා වැදගත් සේ ඔහු සැලකීය. මෙම තක්සේරුව සුජාත කරමින් ප්‍රොට්ස්කි තර්ක කළේ 1917 දී ඔහු නොසිටියත් බොල්ෂෙවික් පක්ෂය තුල විරුද්ධත්වය ජය ගැනීමටත්, බලය අල්ලා ගැනීමේ තීරණය මත පෙරට යාමටත්, ලෙනින්ගේ නායකත්වය ප්‍රමාණවත් විය හැකිව තිබුණු බවයි. එහෙත් දැන්, එනම් 1930 ගනන් වල විප්ලවවාදීන්ගේ නව කේඩරයක් උගන්වා ගැනීමටත්, මාක්ස්වාදී ව්‍යාපාරයේ අඛණ්ඩතාවය සුරැකීමටත් වෙනත් කිසිවකු සමත් නොවනු ඇත. මෙම හෝරාවේදී තමන් නැතුව ම බැරි බව ප්‍රොට්ස්කි නිගමනය කළේය. මාක්ස්වාදයේ උරුමයෙහි අඛණ්ඩතාවය සහතික කර ගැනීමට ඔහුට වසර පහක් අවශ්‍යව තිබුණි. එම තක්සේරුව කරන විට ප්‍රොට්ස්කිට ජීවත් වීමට තිබුණේ හරියට ම තවත් වසර පහක් පමණි. එම කාලය තුල ඔහු සිය අරමුණ ඉෂ්ඨ කර ගත්තේය.

ප්‍රොට්ස්කිගේ මෙහෙවර නැතුව ම බැරිවූයේ මක්නිසාදැයි අවබෝධ කර ගැනීම වැදගත් ය. ඔහුගේ ප්‍රතිභාව ගැන කතා කිරීම පමණක් සැහෙන්නේ නැත. ඔහුගේ දේශපාලන පෞරුෂයේ මූලයන් තුනක් ගෙනහැර දැක්විය යුතුය.

පලමුවැන්න, "සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයේ" අවසන්

ශ්‍රේෂ්ඨ නියෝජිතයා ඔහු ය. එනම් 19 වන සියවසේ අවසන් දශකයන්හි පැන නැගුණු මහජන විප්ලවකාරී කම්කරු ව්‍යාපාරය පුහුණු කල හා ඊට ආවේශය සැපයූ මාක්ස් හා එංගල්ස් කලා සාජුව ම දිව යන, න්‍යායික හා දේශපාලන ගුරු කුලයේ ද, සම්ප්‍රදායේ ද නියෝජිතයා වශයෙනි. සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ඓතිහාසික හා ජාත්‍යන්තර පදනම් පිලිබඳ ලියවිල්ලෙහි පැහැදිලි කල පරිදි "විප්ලවවාදී න්‍යාය දර්ශනවාදී ලෙස උව්‍යවාදය තුල මුල් බස්සවමින් ද, වෛෂයික යථාර්ථය සංවේදනය කිරීම කලා ද, ඉන් පිටතට ද ගෙන යමින් හා කම්කරු පන්තිය අධ්‍යාපනගත කිරීම කලා යොමුකල අතර, ධනවාදයට එරෙහි විප්ලවවාදී අරගලය සමග එය මූලෝපායිකව පිහිටුවීම ට්‍රොට්ස්කි මුර්තිමත් කලේය." (4)

දෙවැන්න, විසිවන සියවසේ අන් කිසිදු දේශපාලන වින්තකයෙකුට වඩා පග්‍රාසී ලෙස ට්‍රොට්ස්කි, සමාජවාදී විප්ලවයේ ගතිකය හා ගෝලීය පරිමාව ද, ජාත්‍යන්තර සමාජආර්ථික ක්‍රියාවලීන් හා ඓතිහාසිකව තීන්දු කෙරුණු ජාතික තත්වයන්ගේ අපෝහක අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය ද ග්‍රහණය කර ගත්තේය. 1905 විප්ලවය මගින් මතුකල ගැටලුවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ට්‍රොට්ස්කි ප්‍රථමයෙන් සුත්‍රගත කල නොනවතින විප්ලවයේ න්‍යාය තුල, මෙම අවබෝධය ප්‍රකාශයට පත් විය. එහිදී සම්ප්‍රදායික ධනේශ්වර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කර්තව්‍යයන් හා කම්කරු පන්තියේ සමාජවාදී උත්සුකයන් අතර සම්බන්ධය, පසුගාමී රටක් තුල මතු කෙරෙන ආකාරයෙන්, පවත්නා සංකල්ප සමග විසංවාදී වන බැවින් නව න්‍යායික නිදසුන් අවශ්‍ය කෙරෙයි.

තුන්වැන්න, 1903 හේදය හා 1917 විප්ලවවාදී සමාජික රංගනය අතර වසරවල, මෙන්ෂෙවික් අවස්ථාවාදයට හා මාධ්‍යමිකවාදයට එරෙහි ලෙනින්ගේ අරගලයෙහි අත්‍යවශ්‍ය දේශපාලන පාඩම් ට්‍රොට්ස්කි උකහා ගත්තේය. එම තීරණාත්මක හැඩගැන්වීමේ අවධිය තුල දේශපාලන මූලධර්ම පිලිබඳ ප්‍රශ්න මත ලෙනින් සමග කඩු අමෝරාගෙන සිටීමෙන් පසුව ට්‍රොට්ස්කි, රුසියානු සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂය තුල හා ඉන් ඉක්බිත්තෙහි, 1914 අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය පුපුරායාමෙන් පසුව, අවස්ථාවාදයේ සියලු රූපාකාරයන්ට විරුද්ධ වීමේදී ලෙනින්ගේ අත්‍යවශ්‍ය උරුමය භාවය අවබෝධකර ගැනීමට හා අගය කිරීමට පටන් ගත්තේය. මෙම ඓතිහාසික අන්දැකීමෙන් ට්‍රොට්ස්කි උකහාගත් පාඩම් හතරවන ජාත්‍යන්තරය ගොඩනැගීමේ

අරගලය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය දේශපාලන පදනම සම්පාදනය කලේය.

ට්‍රොට්ස්කිගේ බුද්ධිමය හා දේශපාලන වාරිකාවේ මෙම මූලයන් එකිනෙක ගෙන සවිස්තරාත්මකව විමසා බැලීම යෝග්‍යය. එහෙත් දී ඇති කාලය ඉල්ලා සිටින්නේ වඩාත් අවධානයෙන් යුතු ප්‍රවිෂ්ටයකි. එබැවින් අපි "සම්භාව්‍ය" මාක්ස්වාදය පිලිබඳ ප්‍රශ්නය කලා යොමු වෙමු. විප්ලවවාදී මූලෝපායඥයෙක් ලෙස ට්‍රොට්ස්කිගේ බලය ඉහලින් අගය කරන හා ඒ පිලිබඳව හුරු පුරුදු අය අතරින් පවා, ඔහුගේ දේශපාලන වින්තනයේ න්‍යායික පදනම් පිලිබඳ සැලකිය යුතු අගැයීමක් යමෙකුට සොයාගත හැක්කේ කලාතුරකිනි.

විප්ලවවාදී වින්තනයේ ප්‍රධාන දුන්න ලෙස අපෝහක භෞතිකවාදය පිලිබඳව ට්‍රොට්ස්කිගේ අවධාරනය තිබිය දී ද, ඊට අනුකූලතාවය දක්වමින් විස්තර කථනයෙහි යෙදෙන්නන් පවා දකින්නේ දර්ශනවාදී කැපවීම පිලිබඳ එවන් ඒත්තු ගැනීමක් ඇදහිය නොහැකි හා නොසැහෙන ලෙසයි. නිදසුනක් ලෙස, ප්‍රකට විද්වතෙක් හා ට්‍රොට්ස්කිගේ සමාජ හා දේශපාලන වින්තනය පිලිබඳ විශේෂඥයෙක්, අපෝහක භෞතිකවාදයේ ප්‍රාථමික මූලයන් පැහැදිලි කරන ට්‍රොට්ස්කිගේ ජේදයක් ගැන සඳහන් කරමින් කෝපය මුසු හැකිනි මෙසේ විමසීය. "කෙසේ වෙතත් සමාජය ගැන අධ්‍යයනය කිරීමේ දී හා මාක්ස්වාදී විප්ලවකාරී ප්‍රතිපත්ති හා මූලෝපාය සුත්‍රගත කිරීමේ දී මේ දේවල්වල ප්‍රයෝජනය කුමක්ද?" (5) එම ප්‍රශ්නය එක් අතකින් දර්ශනවාදී දෘෂ්ටිය හා විධික්‍රමයත්, අනෙක් අතට දේශපාලන වින්තනය හා භාවිතාව අතරින් සම්බන්ධතාවය පිලිබඳ අවබෝධයේ මඳකම එලිමහනට ගෙන ආවේය. ට්‍රොට්ස්කිට නම් ඉතා හුරු පුරුදු, මාක්ස්වාදී භෞතිකවාදය හා දර්ශනවාදී විඛේදනවාදයේ විවිධ ගුරුකුලයන් අතර ගැටුමේ අන්තර්ගතය හා ඇගවීම් පිලිබඳ අගැයීමේ සීමාසහිත කම ද ඉන් නිරාවරනය කලේය.

ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමයට පෙරාතුව යුරෝපීය සමාජවාදී ව්‍යාපාරයේ, විශේෂයෙන්ම රුසියානු, විවිධ විසංවාදී ප්‍රවනතාවන් තුල දේශපාලන අරගලයන් පිලිබඳව බොහෝ දේ ලියා ඇති අතර, න්‍යායික ගැටුම් කෙරෙහි දක්වා ඇත්තේ මඳ අවධානයකි. එඩුවාඩ් බර්න්ස්ටයින්ගේ සංශෝධනවාදයට එරෙහි අරගලය පවා විභාග කර ඇත්තේ බොහෝ කොටම දේශපාලන ක්‍රියාමාර්ගයේ හා ඉදිරිදර්ශනයේ දෘෂ්ටි ආස්ථානයක සිටය. සැබවින්ම එවන් තියුණු

ලක්ෂයන්හි හටගත් වෙනස්කම් දැවැන්ත හා දිගුකාලීන වැදගත් කමක් දරා සිටියි. එහෙත් මාක්ස්වාදය හා සංශෝධනවාදය අතර මෙම තීරණාත්මක ගැටුමේ තවත් අංශයක් අවධාරනය කරීම අවශ්‍යය. එනම් අරගලයේ දර්ශනවාදී පරිමානයයි. මෙම දෘෂ්ටි ආස්ථානයෙන් විභාග කරන විට නව කාන්ට්වාදියෙකු වූ බර්න්ස්ටයින්, මාක්ස්වාදය කෙරෙහි පෑ විරුද්ධත්වය, ආත්මිය විකද්ඤානවාදයේ විවිධ ප්‍රවාහයන් තුළ දර්ශනවාදීව මුල්බැස තිබෙන, පුළුල් බුද්ධිමය ප්‍රවනතාවක කොටසක් වේ.

කෙටියෙන් කිවහොත් මෙම ප්‍රවනතාවන්, විඥානය මත උව්‍යයේ ප්‍රාථමිකත්වය අවධාරනය කළ දර්ශනවාදී හා ඓතිහාසික භෞතිකවාදය ප්‍රතික්ෂේප කළහ. මේ පදනම මත, මානව සමාජයේ බුද්ධිමය සංවර්ධනය ද ඇතුළත්, සංවර්ධනය සිදුවන්නේ සමාජයේ ආර්ථික ව්‍යුහයට සම්බන්ධ නීතිවලට අනුවය යන්න ද ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කරති.

ට්‍රොට්ස්කි තරම් ඉතිහාසයේ අපෝහක සංකල්පය පිලිබඳ අධීක්ෂණයකදී ආරක්ෂකයෙකු තවත් සිටියේ නැත. 1890 ගනන්වල අග භාගයේ ආරම්භවන ඔහුගේ න්‍යායික අධ්‍යාපනය කෙරීගෙන ගියේ ආත්මිය විකද්ඤානවාදයේ හා අහේතුක වින්තනයේ වැඩෙන බලපෑම සමග නිරන්තර ගැටුමක් සහිතව ය. ඔහුගේ දීර්ග විප්ලවවාදී ජීවිත කාලයේ අවසන් දිනවල මාක්ස්ගේ උව්‍යවාදී දෘෂ්ටිය පිලිබඳ පහත සඳහන් පැහැදිලි කිරීම ඉදිරිපත් කලේය.

ස්වභාව ධර්මයේ වෛෂයික පුනර්කරනය පිලිබඳ සංජානනය ලෙස විද්‍යාව සිය තැන ගැනීමත් සමග ම, ශුද්ධවූ බලවේග (ආගම) හෝ සදාකාලික සදාචාරාත්මක ශික්ෂාවන් (විකද්ඤානවාදය) යයි කියනු ලබන දේ සමග සංවාදයක ස්වරූපයෙන්, තමා සඳහා විශේෂ වරප්‍රසාද හිමිකර ගැනීමට, තෙමේ විද්‍යාවෙන් වෙන්කර ගැනීම සඳහා මිනිසා මුරන්ඩු ලෙසත් අනවරතයෙන් උත්සාහ දරා ඇත. භෞතිකමය වූ ස්වභාවධර්මයේ පරිණාමය පිලිබඳ ක්‍රියාවලිය තුළ පවත්නා ස්වභාවික පුරුකක් ලෙස මනුෂ්‍යයා දෙස බැලූ මාක්ස්, එම පිලිකුල් සහගත වරප්‍රසාදවලින් මිනිසා නිශ්චිතව හා සදාකාලයටම මුදා ගත්තේ ය. නිෂ්පාදනය කර බෙදාහැරීමේ සංවිධානය ලෙස මානව සමාජය තුළ ධනවාදය සලකනු ලැබුවේ, මානව සමාජයේ සංවර්ධනයෙහි එක්තරා අවධියක් ලෙස ය.

ධනේශ්වර සමාජය තුළ එහි සාමාජිකයන්ගේ

ආත්මිය විකද්ඤානයෙන් එනම් ඔවුන්ගේ අභිප්‍රායන් හා සැලසුම්වලින් (එම සමාජය තුළ යලි යලිත් සිදුවන) පුනර්කරනයට හේතු සොයා ගැනීම කිසිසේත් ම කළ නොහැකි දෙයකි. ධනවාදයේ වෛෂයික අන්තර්ගතය සුත්‍රගත වූයේ විද්‍යාව ඒ පිලිබඳව බැරෑරුම් ලෙස අවධානය යොමුකිරීමට පෙරය. මිනිසාගේ ඉමහත් බහුතරය අද දක්වාමත්, ධනේශ්වර ආර්ථිකය හසුරුවන නීති පිලිබඳව කිසිවක් දන්නේ නැත. නිශ්චිත පුද්ගලයන්ගේ ආත්මිය දෘෂ්ටි ආස්ථානයෙන් නොව, සමස්තයක් ලෙස සමාජයේ සංවර්ධනය පිලිබඳ වෛෂයික දෘෂ්ටි ආස්ථානයක සිට, ආර්ථික සංසිද්ධීන් කරා වූ මාක්ස්ගේ ප්‍රවිෂ්ටය තුළ, ඔහුගේ සමස්ත ක්‍රමවේදයෙහි ශක්තිය රඳා ඇත. ඒ කෙසේද යත්, අත්හදාබැලීමේවල නියුතු ස්වභාවධර්ම විද්‍යාඥයෙක් මී වදයකට හෝ කුඹී ගුලකට පිටිසෙන ආකාරයට ම ය.

ආර්ථික විද්‍යාව සම්බන්ධයෙන් ගත්කල තීරණාත්මක වැදගත්කමක් දරන්නේ මිනිසුන් ක්‍රියාකරන ආකාරය මිස තමන් ක්‍රියාකරන ආකාරය ගැන ඔවුන් සිතන්නේ කුමක්ද යන්න නොවේ. සමාජයේ පදනමෙහි ඇත්තේ ආගම හා සදාචාරය නොව, ස්වභාවධර්මය සහ ශ්‍රමයයි. මාක්ස්ගේ විධික්‍රමය භෞතිකවාදී වන්නේ එය පැවැත්මේ සිට විඥානය කරා මිස එහි අනෙක් පැත්තට ගමන් නොකරන බැවින් ය. මාක්ස්ගේ විධික්‍රමය අපෝහක ය, මක්නිසාද යත් ස්වභාවධර්මය සහ සමාජය යන දෙකම එහි පරිණාමය තුළ සැලකිල්ලට ගන්නා බැවින් සහ පරිණාමය විසංවාදී බලවේගයන්ගේ අනවරත අරගලය ලෙස ගන්නා බැවිනි. (6)

දේශපාලන අරගලයේ ලෝකය තුළ මාක්ස්ගේ භෞතිකවාදී දෘෂ්ටිය යොදාගැනීම සඳහා විප්ලවවාදී ප්‍රතිපත්ති, පලමුකොට හා පරම වශයෙන් වෛෂයික සමාජ ආර්ථික කොන්දේසි මත පදනම් කිරීම අවශ්‍යවේ. විප්ලවවාදී පක්ෂය සිය ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කළ යුතුව ඇත්තේ ජනතාවගේ පවත්නා මිත්‍යාවන් හා මනෝගතීන් මත නොව ධනවාදයේ සැබවින්ම පවත්නා සමාජ-ආර්ථික ප්‍රතිඝතිතාවන් මතය. ජනතාවගේ ම මනෝගතීන් වනාහි වෛෂයික කොන්දේසිවල විකෘති ප්‍රතිබිම්බනයන් ය. විප්ලවවාදී පක්ෂයට මෙම මනෝගතීන් ජයගත හැක්කේ එය කම්කරු පන්තිය තුළ, ධනේශ්වර අර්බුදය හා එහි දේශපාලන ඇගවුම් නිවැරදි ලෙස වටහාගැනීම සඳහා සටන් වදිනතාක් දුරට පමණි.

හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ආරම්භක සමුද්‍රව ආසන්නයේ, 1938 මැයි මාසයේ පවත්වන ලද ට්‍රොට්ස්කි හා ඔහුගේ ආධාරකරුවන් අතර සාකච්ඡාවේදී විප්ලවවාදී ක්‍රියාමාර්ගය පිළිබඳ මෙම ආරම්භක ලක්ෂ්‍යය ට්‍රොට්ස්කි අවධාරනය කළේය.

ඇමරිකානු කම්කරු පන්තියේ දේශපාලන පසුගාමීත්වය ඉමහත්ය. මෙයින් සලකුණු කරන්නේ ෆැසිස්ට් ව්‍යසනයක තර්ජනය ද ඉමහත් බවය. අපගේ සියලු කටයුතුවල ආරම්භක ලක්ෂ්‍යය වන්නේ මෙයයි. ක්‍රියාමාර්ගය කම්කරුවන්ගේ පසුගාමීත්වය නොව, කම්කරු පන්තියේ වෛෂයික කර්තව්‍යයන් ගෙනහැර දැක්විය යුතුය. එය කම්කරු පන්තියේ පසුගාමීත්වය නොව සමාජය පවත්නා ආකාරයට පිලිබිඹු කල යුතුය. එය පසුගාමීත්වය අභිබවා යාමේ හා ජයගැනීමේ උපකරනයකි. ඉදිරි පෙලෙහි ම ඇති එක්සත් ජනපදය ද ඇතුලු ධනේශ්වර සමාජයේ සමාජ අර්බුදයෙහි සමස්ත තීව්‍රත්වයම, අපගේ ක්‍රියාමාර්ගය තුල ප්‍රකාශිත විය යුත්තේ එබැවින්ය. අප මත රඳා නොපවතින වෛෂයික තත්වය අපට කල්දැමීම හෝ නවීකරනය කල නොහැකිය. මහජනතාව අර්බුදය විසඳනු ඇතැයි අපට සහතික විය නොහැකිය. එහෙත් අප යථා තත්වය එලෙසින්ම ප්‍රකාශයට පත්කල යුතු අතර ක්‍රියාමාර්ගයේ කාර්යය එයයි. (7)

වර්තමාන තත්වය සම්බන්ධයෙන් මෙම වචන තීව්‍ර අදාලත්වයකින් යුක්තව භාවිතයට ගත යනුය. අද දිනයේ විප්ලවවාදී දේශපාලනයේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍යය විය යුත්තේ කුමක් ද? 1930 ගනන්වල මහා අවපාතයේ පටන් අත් නොදුටු ආකාරයේ ගැඹුරකින් හා තීව්‍රත්වයකින් යුක්තව දිගහැරෙන ඇමරිකානු හා ලෝක ධනවාදයේ අර්බුදයෙහි වෛෂයික ස්වභාවය හා ඇගවුම් ද? නැතහොත් කම්කරු ජන සමූහයන් අතර පැතිර පවතින දේශපාලන විඥානයේ ව්‍යාකූල තත්වය ද? අද දිනයේ බරක් ඔබාමාගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ පල් හැලි පිලිබඳව කම්කරුවන් අතර පවතින මිත්‍රාවන්ට අපගේ ක්‍රියාමාර්ගය අප යටත් කල යුතු ද? නැතහොත් මිපැහි තැවරු වැකි තුල සැඟවී ඇති වස විස අප හෙලිකල යුතු ද? එමගින් උග්‍රවන ආර්ථික අර්බුදයෙන් නොවරදවා ම ජනයා කරනු ලබන දැවැන්ත සමාජ ගැටුම් සඳහා ජනතාව සුදානම් කල යුතු ද? තව දින තුනකින් මැතිවරනය නිමාවට පත්වනු ඇත. ධනපති පක්ෂ දෙකෙන් කවරක් ජය ගත්ත ද, ජනාධිපති හා ව්‍යවස්ථාදායක

මැතිවරනය ඉන්පසුව නැගෙන ආර්ථික ව්‍යසනයට මුහුණ දෙනු ඇත. ජනාධිපති වශයෙන් තේරී පත්වනු ඇතැයි දැනට පෙනෙන්නට ඇති ඔබාමා, ඉන් පසුව ඇමරිකානු පාලක පන්තියේ ජාතික හා ජාත්‍යන්තර අවශ්‍යතාවන් පෙරට ගෙනයාමේ මධ්‍යම වගකීම භාරගනු ඇත. අර්බුදය ජනගහනයේ සැම පන්තියකට ම එකසේ බලපාන්නේය යන මිත්‍රාව කෙතෙක් කල් පවත්වාගෙන යා හැකි යයි ඔබ සිතන්නේ ද? එනම් "මෙහිදී ඇමරිකානු ජනතාව එකම බෝට්ටුව තුල සිටියි." එබැවින් "කැප කිරීම්" බෙදා හදා ගත හැකිය.

උප්පතූන්ගේ අවශ්‍යතාවන් ද ධනපතියන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට සමාන වන්නේ ද? අර්බුදය මගින් නිර්මාණය කල අවස්ථාවන් තමන් උපරිම ලෙස ධනවත් වීම සඳහා ගසාකැමට, මූල්‍ය පැලැන්තියේ නොමැඩිය හැකි අධිෂ්ඨානය කම්කරු ජන සමූහයා ඉදිරියේ වේදනාකාරී ලෙස පැහැදිලි වීමට පටන් ගැනීම කොතෙක් කල් වසංකල හැකි ද? ඒ තරගයේ දී ඔබාමාට අවශ්‍ය වුවත්, මේ තත්වය පාලනය කිරීමට ඔහුට ඇති නොහැකියාව හෙලිදරව් වීම වැලැක්විය හැකි ද?

පොදුවේ ඉතිහාසඥයන් විසින් පාලනමය පෙරලිකාරීත්වයේ කුට ප්‍රාප්තිය ලෙස විස්තර කල රුස්වෙල්ට් පාලනයේ නව ගිවිසුම (නිව් ඩිල්) පිලිබඳව, 1939 දී ට්‍රොට්ස්කි කල ප්‍රකාශය මෙහිදී සිතියට නගා ගැනීම වටහේය. ඇමරිකානු ධනේශ්වරය සමග රුස්වෙල්ට්ගේ ගැටුමේ පුහු භාවය ට්‍රොට්ස්කි තරමක උපහාසයක් ද සහිතව මෙසේ සටහන් කළේය. අද දිනයේ පාලක පන්තියේ බලගතුම කොටස වන්නේ ඒකාධිකාරීත්ය. ආන්ඩුව පොදුවේ ඒකාධිකාරයට එරෙහිව සටන් වැදීමට අසමත් වෙයි. එනම් තමන් පාලනය ගෙනියන්නේ කුමන පන්තියේ කැමැත්ත පරිදි ද යන කාරනයේදී එම පන්තියට එරෙහිව යාමට. ඒකාධිකාරයේ එක් අංශයකට පහර දෙන අතර එයට ඒකාධිකාරයේ අනෙක් අංශයෙහි මිතුරන් සෙවීමට බලකෙරෙයි. බැංකු හා ලුහු කර්මාන්තය සමග එකතුවෙමින් එයට බැර කර්මාන්තයේ භාරකාර මන්ඩලවලට ඉඳ හිට පහර ගැසීමට හැකි වුවත් ඒනිසාවෙන් සිත් ගන්නා ලාභ ඉපැයීම් නතර නොවේ. (8)

එම ඉරනම ඔබාමා මතට ද පාත් නොවෙයි ද? "ඔව් අපට පුලුවන්" මහතාගේ වාචාල භොරනැවට පෙර සිටම ඇමරිකානු ධනවාදයේ පවුරු වෙවිලුවේ ද? නැත එසේ නොවීය. ඇත්ත වශයෙන්ම සෙහේට් සහිත මැකේන් ගැන නොකීව ද, කුප්‍රකට බැංකුවලට ඇප බැඳීම් පිලිබඳ අර්බුදයේ කාලය තුල ඔහුගේ

හැසිරීම, පාලක පන්තියේ ඉල්ලීම්වලට මුහුණදෙන විට ඔබාමා පරිපාලනය කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරනු ඇත් ද යන්න ගැන ඇගවීමක් සම්පාදනය කරයි.

අවසාන විගහයේ දී ඔබාමා පරිපාලනයක ප්‍රතිපත්ති ඇමරිකානු ධනවාදය මුහුණ දෙන වෛෂයික කොන්දේසි මගින් තීරනය කෙරෙනු ඇත. රැස්වෙලේට් යුගයේ එක්සත් ජනපදයත්, ඔබාමා යුගයේ එක්සත් ජනපදයත් අතර පැහැදිලි බෙදුම්කඩනයක් ඇඳගත යුත්තේ මෙම අවස්ථාවේ ය. ෆ්‍රැන්ක්ලින් රැස්වෙලේට් ප්‍රථම වරට තනතුරේ දිවිවැසීමේ දෙමින් එක්සත් ජනපදයට තමන් ගැන හැර බියවීමට අන් කිසිවක් නැතැයි ප්‍රකාශ කළ තැන් පටන් සියවස් තුන්කාලක් ගතවී තිබේ. තමන් හමුවේ ඇති සියලු ආර්ථික ගැටලු හමුවේ වුවත්, ඔහු කටා කලේ තවමත් තමන් සන්නකයේ වැය කිරීමට දැවැන්ත සම්පත් හිමි ධනපති ජාතියක නායකයා ලෙසය. එක්සත් ජනපදය සතුව පැවති කාර්මික ශක්තිය හමුවේ අනෙකුත් සියලු ජාතීන් අගුටු මිටිටන් විය. එම කාලය ගෙවී ගොස් බොහෝ කල් ය. එක්සත් ජනපදය දශක ගනනාවක් තිස්සේ ආර්ථික පරිහානියකට මුහුණපා සිටියි. සිය කර්මාන්ත දිරාපත්වන තතු හමුවේ එය, දැවැන්ත නය කඳු ගසාගෙන සිටියි. නිෂ්පාදනයේ ද්‍රව්‍යමය ක්‍රියාවලියෙන්, ධන සමුච්ඡයේ ක්‍රියාවලිය වෙන්කර ගැනීම තුළ, ආර්ථික අර්බුදයේ සැබෑ මූලය හඳුනාගත හැකියි. ආර්ථික අර්බුදය පුපුරා යාම අද්දර දී එක්සත් ජනපදයේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය සියලු ලාභවලින් සියයට 40 ක් හිමිකර ගත්තේය.

රැස්වෙලේට්ගේ නව ගිවිසුම මහා අවපාතය අවසන් කිරීමට අසමත් වූයේය යන්න යමෙක් සිහියට නගා ගත්ත ද, ඇමරිකානු කම්කරු පන්තියට පිලිගැන්විය හැකි එවන් නව ගිවිසුමක් පවා ඔබාමා සතුව ඇත්තේ නැත. ආර්ථික අර්බුදය "විසඳනු ලැබුවේ" දෙවන ලෝක සංග්‍රාමය මගිනි. කෙසේ වුව ද 1930 ගනන්වල සහන පවා අත්කර ගත්තේ, ආන්ඩුවේ ප්‍රතිසංස්කරණ හා සහන පිදීම හේතුකොට ගෙන නොව, කම්කරු පන්තිය විසින් කළ දැවැන්ත සමාජ අරගලයන් මගින්ය. ඒ අතර ටොලඩෝ ඔටෝලයිට් වැඩ වර්ජනය, මිනියාපොලිස් හා සැන්ෆ්‍රැන්සිස්කෝ මහා වැඩ වර්ජන, ෆ්‍රැන්ට් වාඩ්ලාගැනීමේ වැඩවර්ජනය හා අනෙකුත් බලගතු හා ලේ වැකි අරගල වෙයි.

එසේනම් එක්සත් ජනපදය තුළ සමාජවාදය සඳහා ඇති බලාපොරොත්තු කවරේ ද? මෙය, ඇමරිකානු සමාජය හා එහි ආර්ථික හා දේශපාලන ව්‍යුහය පිලිබඳව උද්යෝගිමත් නිරීක්ෂකයෙකු වූ ටොට්ස්කි බොහෝ දුරට සිත යොමුකළ ප්‍රශ්නයකි.

"රුකියා අසීමිත අවස්ථාවන් සහිත දේශය" තුළ පැවති ධනේශ්වර දෘෂ්ටියෙහි බලපෑම හා බලය පිලිබඳව ඔහු මනා වැටහීමකින් යුතුව සිටියේය. 1939 දී ඔහු මෙසේ ලිවීය.

මිලියනයක් සතු පුද්ගලයා මිලියනයක් "වටින්තේය" යි සලකනු ලබන එක්සත් ජනපදය තුළ තරම් වෙන කොහේවත්, වෙලදපොළ සංකල්ප මේ තරම් ගැඹුරට කිඳා බැස නැත. මෑතක් වන තෙක්ම වාගේ ඇමරිකානුවන්, ආර්ථික සම්බන්ධතාවන්ගේ ස්වභාවය ගැන සිත් යොමු කර ඇත්තේ මඳ වශයෙනි. අතීතය බලගතු ආර්ථික පද්ධතියක් සහිත දේශය තුළ ආර්ථික න්‍යාය තවමත් පවතින්නේ බෙහෙවින් නිසරු තත්වයක ය. ඇමරිකානු ආර්ථිකයේ ගැඹුරට විහිදී යන වත්මන් අර්බුදය පමනක්, ධනේශ්වර සමාජයේ අති මූලික ගැටලු සමග මහජන මතය එක එල්ලේ ගැටුමකට පමුණුවා ඇත. (9)

දේශපාලනික හා මිලිටරිමය වශයෙන් පමනක් නොව ආර්ථිකව ද එක්සත් ජනපදය ජයග්‍රාහීව පෙරමුණට ගෙන ආ දෙවන ලෝක සංග්‍රාමය විසින් ආර්ථික, සමාජ හා දේශපාලන පුනරුදයේ ක්‍රියාවලිය පුර්වභංග කලේය. කාර්මික නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 75 ක් එක්සත් ජනපදය තුළ ස්ථානගතව තිබිය දී හා "ඩොලරය රත්තරන් තරම් ම හොඳ" යයි පිලිගන්නා තත්වයක් තුළ ධනවාදයේ නීතියුක්ත භාවය ගැන ප්‍රශ්න කිරීමේ අවශ්‍යතාවය කුමක් ද? තව ද පශ්චාත් යුද්ධ ප්‍රති කොමියුනිස්ට්වාදී දඩයම ඉලක්ක කලේ එක්සත් ජනපදය තුළ බුද්ධිමය ජීවිතය හකුලුවා දැමීමට හා මුලුමනින්ම සාපරාධී යයි නම් කිරීමට නොහැකි නම් ඇමරිකානු ධනවාදය පිලිබඳ මාක්ස්වාදී විවේචන නීති විරෝධී කිරීමටය.

වඩාත් මෑතක දී එනම් 1980 ගනන් අවසන් අදියරේ දී හා 1990 ගනන් මුල් භාගයේ සෝසලසං හා නැගෙනහිර යුරෝපයේ ස්ටැලින්වාදී තන්ත්‍රයන් බිඳ වැටෙන තතු තුළ, එය හුවා දක්වනු ලැබුවේ ධනවාදයේ අවසන් ජයග්‍රහණය පිලිබඳ නොවරදින නිදසුනක් ලෙස හා "ඉතිහාසයේ පවා අවසානය" ලෙස ය.

එහෙත් ආර්ථික පද්ධතියේ විනාශකාරී අසාර්ථකත්වයෙන් ඉක්බිත්තෙහි ධනවාදයේ ජයග්‍රහණයෙන් අද ඉතිරිව ඇත්තේ කුමක් ද? යන්නම් මසකට මඳක් වැඩි කාලයකට පෙර බැංකුවලට ඇප දීම සඳහා මහජන සහයෝගය ඉල්ලා සිටිමින් ජනාධිපති බුෂ් ජාතියේ ප්‍රේක්ෂකත්වය හමුවේ ප්‍රකාශ කලේ, එක්සත් ජනපද

ධනේශ්වර පද්ධතිය බිඳවැටීමේ අද්දර රැඳී ඇති බවයි. දෙදිනකට පසුව ඔහු සිය කැබිනට් සාමාජිකයන් හා කොන්ග්‍රස් නායකයන් අමතා කියා සිටියේ "මෙම මූෂකයා (sucker) ප්‍රපාතයට යමින් සිටින" බවයි. වෙලදපොළේ නො වරදිනසුලු භාවය, වෙලදපොළ රාජ්‍යයෙන් මුලුමනින්ම ස්වාධීන වීම ඇතුලු අධිරාජ්‍යවාදී ධනවාදයේ සමස්ත දෘෂ්ටිවාදයම එහි සියලු විශ්වාසනීයත්වය අහිමි කරගෙන සිටියි. ෆෙඩරල් මහ බැංකුවේ ප්‍රාඥයා ලෙස හුවා දැක්වූ, වෙලදපොළ පිලිබඳ කුලයේ අනාගත වක්තෘ ඇලන් ශ්‍රීන්ස්පැන් කොන්ග්‍රස් මන්ඩල මූල්‍ය කමිටුව ඉදිරියේ පෙනී සිටියේය. එහාට මෙහාට ඇඹරෙමින්, ජරපත් බවේ අද්දර සිටින හිස අවුල්වූ මහල්ලෙක් ලෙස මව්තයට පත්ව සිටි ඔහු, පාපෝච්ඡාරනය කලේ තමන් විශ්වාස කල පරිදි හැසිරීමට වෙලදපොළ අසමත්ව ඇති බවටය.

මෙම අර්බුදයේ පසුබිම තුළ භයංකර ඵස් (S) අකුර ඇමරිකානු දේශපාලන ජීවිතය තුළ යලි ප්‍රාදුර්භූතව ඇත. ධනය බෙදා හදා ගැනීම ගැන ඔබාමා අප්‍රවේසමෙන් කල කටාවක් - පරම වශයෙන්ම ඔහු මෙයින් භානියක් සිදු කිරීමට අදහස් නොකලත් මැකෙන් හා පැලින් විසින් එය වහාම බැහැ ගනු ලැබුවේ ඔබාමා ඇමරිකාවට සමාජවාදය හඳුන්වාදීමට නිදසුනක් සේ ගෙන හැර දැක්වීමට ය. සෙනෙට් සහිත බිඩෙන් ගෙන් රැපවාහනී වැඩ සටහනක දී ඔබාමා සැබවින්ම සැගවුණු මාක්ස්වාදියෙකු දැයි ප්‍රශ්න කරන ලදී. මෙම සිදුවීම්වලින් නිරාවරනය කෙරෙන්නේ පාලක පන්තිය තුළ පවතින හීනියයි. ඔබාමා හා බිඩෙන් ධනය බෙදා හදා ගැනීමට සැලසුම් කරන්නේ යයි ඔවුන්ගේ ඊපබිලිකානු විරුද්ධවාදීන් එල්ල කල චෝදනා, ඩිමොක්‍රටික් අපේක්ෂකයන් කෝපයෙන් යුතුව හෙලා දුටුවේය. එහෙත් වැඩෙන විරැකියාව හා මහා පරිමානයෙන් සිදුවන නිවාස අත්පත්කර ගැනීම් හා චෙන්දේසි කිරීමේ කොන්දේසි යටතේ, ඇමරිකානු කම්කරු සමූහයා ධනය බෙදා හදා ගැනීම එතරම් ම නරක අදහසක් බවට එකඟවනු ඇත් ද?

සමාජ පැවැත්ම සමාජ විඥානය තීරනය කරයි. අර්බුදයේ කොන්දේසි පැරනි දෘෂ්ටිවාදයන් අපකීර්තියට පත්කරනවා පමනක් නොවේ. ඉන් වෛෂයික යථාර්ථය සමග ගැලපෙන සංකල්ප මතුවී ඒමටත් කොන්දේසි සකසයි. ඇමරිකානු හා ලෝක ධනවාදයේ අර්බුදය ගැන කෙරෙන සාකච්ඡා වලින් මාක්ස්වාදය නොනිල වශයෙන්

දිගටම කොන්කර නැබීම කල නොහැකිවනු ඇත. ට්‍රොට්ස්කි පෙරදුටු පරිදි වෛෂයික සිද්ධීන් දේශපාලන ජීවිතයේ ප්‍රගාඪ මාරුවකට බලකරනු ඇත. 1939 දී ඔහු ලිවී දේ වත්මන් තත්වය සම්බන්ධයෙන් අත්‍යසාමාන්‍ය ලෙසින් අදාලය.

පාර්ශවීය ප්‍රතිසංස්කරණ හා පැලැස්තර ඇලවීමෙන් පලක් නොවනු ඇත. මහජනතාවගේ සෘජු මැදිහත්වීම මගින් පමනක් ප්‍රතිගාමී බාධක පසෙකට අතුගා දමමින් නව පර්යායක් සඳහා පදනම දැමිය හැකිවන ඒ තීරනාත්මක අවධියට ඓතිහාසික වර්ධනය ලගාවී ඇත. නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගේ පෞද්ගලික අයිතිය අහෝසිකර දැමීම, සැලසුම්ගත ආර්ථිකයක් සඳහා ප්‍රථම පූර්වාච්ඡානාවය වෙයි. එනම් පලමුව ජාතික වශයෙන් ද අවසානයේ ලෝක පරිමාණව ද මානව සම්බන්ධතා පිලිබඳ ක්ෂේත්‍රයට හේතු යුක්තිය හඳුන්වා දීමයි. විමුක්ත වූ මානව වර්ගයා එය එහි ඉහලටම ඔසවාලනු ඇත. (10)

සටහන්:

1. Documents of the Fourth International, හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ලියවිලි (නිව් යෝර්ක්: පාත්ලයින්ඩර් ප්‍රෙස්, 1973), පි. 284.
2. Stalin: Triumph and Tragedy ස්ටැලින්ජයග්‍රහණය හා බේදාන්තය (නිව් යෝර්ක්: ග්‍රෝවී වයිඩන්ලෙස්ඩ්, 1988) පි. 25 4-6 0.
3. Writings of Leon Trotsky 1938-39, ලියොන් ට්‍රොට්ස්කිගේ ලියවිලි 1938-39 (නිව් යෝර්ක්: පාත්ලයින්ඩර් ප්‍රෙස්, 1974) පි. 94.
4. සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ඓතිහාසික හා ජාත්‍යන්තර පදනම් 91 වන පේදය
5. Baruch Knei-Paz, The Social and Political Thought of Leon Trotsky, බරුච් නිපාස්, ලියොන් ට්‍රොට්ස්කිගේ සමාජ හා දේශපාලන චින්තනය (ඔක්ස්ෆර්ඩ්: ඔක්ස්ෆර්ඩ් යුනිවර්සිටි ප්‍රෙස්, 1978) පි. 487-88)
6. Leon Trotsky, Marxism in Our Time, අපේ කාලයේ මාක්ස්වාදය-ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි
7. The Transitional Program for Socialist Revolution, සමාජවාදී විප්ලවය සඳහා සංක්‍රමණ ක්‍රියාමාර්ගය (නිව් යෝර්ක්: පාත්ලයින්ඩර් ප්‍රෙස්, 2001), පි.189-90.
8. Leon Trotsky, Marxism in Our Time අපේ කාලයේ මාක්ස්වාදය - ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි
9. එම.
10. එම